

Wijkregie 2023 – Spoorboekje Doorontwikkeling Wijkregie

In het coalitieakkoord 'Hart voor een toekomstbestendig Ridderkerk' is aandacht gevraagd voor een doorontwikkeling van wijkregie. In de discussienota Wijkregie van 12 juli 2022 is hier nader op ingegaan. Het college gaf het advies om een zorgvuldig ingroeiproces vorm te geven, waarbij de komende 6 maanden ingezet wordt om parallel aan de bestaande acties en overleggen extra in te zetten op buurttenten, straatpraat, spreekuren, etc. Bijzondere aandacht wordt daarbij gevraagd voor communicatie.

Dit spoorboekje hebben we in 3 delen opgezet.

- In het eerste deel een reactie op het (concept) collegeprogramma.
- In het tweede deel een eerste gedachtegang hoe om te gaan met de wijkoverleggen en participatie in de wijk
- In het derde deel over de ontwikkeling van de wijkregisseurs naar dorpsmariniers.

1. Collegeprogramma

In het collegeprogramma staan verschillende punten benoemd die van invloed zijn op wijkregie.

Om de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers te verbeteren en de slagkracht te vergroten zetten we in op een doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie met op Ridderkerk gerichte medewerkers. De BAR-organisatie richt zich primair op bedrijfsvoering (zoals inkoop en werkgeverschap). Hiermee krijgen we meer grip op de lokale invulling van ons beleid. Bij de doorontwikkeling dient rekening gehouden te worden met het belang van de medewerkers van de BAR-organisatie. Snelheid en duidelijkheid zijn daarbij belangrijk.

Wijkregie wordt doorontwikkeld met een takenpakket dat deels vergelijkbaar is met de stadsmariniers in Rotterdam.

- Doorzettingskracht van wijkregisseurs organiseren.
- Welk beeld heeft het college van een dorpsmarinier in Ridderkerk?
- Waar de stadsmarinier zich primair richt op veiligheid, is de dorpsmarinier gericht op leefbaarheid.
- Omschrijving; Tussenpersonen die helpen om vastgelopen zaken rondom leefbaarheid op te lossen?
- Leefbaarheid is schoon, heel, veilig en sociale cohesie? Hoe fijn kun je ergens wonen?
- Contact tussen wijkregie en de organisatie verstevigen.

Om informatie uit de samenleving op te halen worden geschikte instrumenten ingezet, zoals enquêtes en fysieke bijeenkomsten. Innovatieve instrumenten worden ingezet als deze de kwaliteit van de participatie kunnen verbeteren. Voor participatie gelden heldere spelregels. Vooraf aan de participatietrajecten wordt helderheid verschaft over wat deelnemers van de participatie mogen verwachten.

- Meer gebruik innovatieve instrumenten. Tijdens de lockdown bleek dat we andere bewoners bereikten door te vergaderen via Teams. Ook is de afgelopen jaren veel meer informatie digitaal

beschikbaar. De tijd is rijp om participatie anders vorm te geven met als doel een bredere doelgroep te bereiken.

- De wensen van de raad en bewoners/wijkoverleggen zijn opgehaald met de aanjaaggroep en de evaluatie en zijn bekend. Relevant is de vraag wat de verwachtingen en wensen zijn van het college/onze portefeuillehouder. Wat kunnen de collega's in onze organisatie waarmaken? Klopt het dat op te stellen participatiebeleid voornamelijk gericht is op de procesuitvoering?

We vinden het belangrijk een zo breed mogelijk geluid uit de wijken te horen. Op basis van onder andere de recente evaluatie van de participatie-instrumenten herzien we de huidige overlegstructuren binnen de wijken en oriënteren we ons op hedendaagse mogelijkheden. Waar mogelijk willen we jongeren actief betrekken bij participatietrajecten.

- Twee wijkoverleggen zijn op een positieve vernieuwende wijze aan de slag. Hier ontstaat veel meer initiatief, enthousiasme en betrokkenheid vanuit de bewoners zelf. Het zou fijn zijn dit in alle wijken, zonder het wijkoverleg, voort te zetten. Inspelen op de actualiteit. In groepen kunnen bij onderwerpen die in de wijk spelen, de bewoners aansluiten die daar belang bij hebben. Verkeersveiligheid in een buurt, speeltuintje in de straat enz. Projectmatig, met een vooraf vastgesteld doel met bewoners aan de slag. Deelt het college deze insteek?
- Jongeren betrekken bleek de afgelopen jaren een uitdaging. Wellicht dat dit mogelijk is door meer gebruik te maken van social media. Hierover laten we ons bijstaan door de afdeling communicatie.
- Wijkregie is daarbij voornemens proactief en resultaatgericht bewoners bij onderwerpen te betrekken. Daarmee gaat wijkregie de vakafdeling in sommige gevallen ook in beweging zetten. Hiervoor is doorzettingsmacht van belang. Hoe kunnen we die doorzettingsmacht organiseren naar mening van het college?

Het wekelijkse inloopsprekuren van de collegeleden blijft bestaan. We gaan op zoek naar een goede vorm om de zichtbaarheid van het gemeentebestuur in de wijken te vergroten.

- De buurttenten met iets leuks om de mensen te trekken werkt goed. Een luchtkussen voor de kinderen of een koffiekar/foodtruck hebben een positieve werking op de sfeer. Op welke wijze wil het college hier actief bij betrokken worden?

Leuke en gevarieerde evenementen dragen bij aan een prettig woon- en leefklimaat. Een evenement brengt mensen samen om met elkaar te genieten van optredens of andere activiteiten.

- Met de WIT's zijn we in gesprek over een nieuwe werkwijze. We werken aan eenduidigheid en dat het wijkbudget daar aan wordt besteed waar het voor bedoeld is, voornamelijk activiteiten in de wijk en sociale cohesie. Hoe kijkt het college naar de doorontwikkeling van de WITs'?

Thema's

Sommige punten in het concept collegeprogramma komen in alle wijken voor en daarom zijn daar in principe alle wijkregisseurs bij betrokken. In sommige gevallen lijkt het raadzaam daar 1 wijkregisseur aan te verbinden.

In andere moeten alle wijkregisseurs aansluiten. Dat is maatwerk. In alle gevallen is de vakafdeling verantwoordelijk voor participatie. In het collegeprogramma komen we de volgende thema's tegen die wijkoverstijgend (kunnen) zijn.

Verkeersveiligheid (niet locatie, maar onderwerp)

De verkeersveiligheid van onze wegen en straten krijgt onverminderd onze aandacht. Voet-, fiets- en wandelpaden worden ook goed onderhouden, waarmee ook de veiligheid voor de verkeersdeelnemers is gediend. Oversteekplaatsen moeten goed verlicht en veilig zijn. Ontbrekende schakels in het fiets- en wandelpadennetwerk worden zoveel als mogelijk aangelegd. We staan open voor de verkenning naar de mogelijkheid voor een Metropolitane Fiets Route tussen Rotterdam-Ridderkerk-Dordrecht

Kinderen moeten op een veilige manier op eigen gelegenheid van en naar school kunnen. Het inrichten van herkenbare schoolzones kunnen hieraan bijdragen.

HOV

Goed openbaar vervoer is voor veel inwoners van Ridderkerk, voor veel werknemers van Ridderkerkse bedrijven die buiten de gemeente wonen en voor veel bezoekers aan onze gemeente van groot belang. We blijven inzetten op Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) per bus en bevorderen de inzet van buurtbussen. Daarmee willen we zo veel mogelijk plekken in de wijken kunnen bereiken.

Blauw en ecologie

De onlangs vastgestelde groenvisie wordt de komende jaren verder uitgewerkt. Er wordt gewerkt aan een visie op blauw en ecologie. Daarbij hebben we ook aandacht voor de visstand.

Energietransitie

Werken aan een duurzame gemeente en een flinke inzet voor de energietransitie zijn belangrijk voor huidige en toekomstige generaties. We zetten in op verduurzaming op allerlei gebieden.

Stappen maken naar een duurzame samenleving kost geld en vaak moeten ook diepgewortelde gewoonten worden losgelaten, zowel privé als in een onderneming. We helpen inwoners en ondernemers door hen goed te informeren en te begeleiden bij de energietransitie.

Geluidsoverlast en fijnstof

Ridderkerk wordt doorkruist door de snelwegen A15, A16, A38 en de Rotterdamseweg. Om de continue fijnstofuitstoot op te vangen zorgen we voor vegetatie rondom de snelwegen. Ook planten we extra bomen om geluidsoverlast te reduceren. Waar mogelijk nemen we maatregelen om geluidsoverlast van verkeer te verminderen.

Ziet het college voordelen in het verbinden van een wijkregisseur aan een thema? En zo ja, in welke gevallen is het naar mening van het college handig om één wijkregisseur voor een wijkoverstijgend onderwerp aan te sluiten?

2. Participatie/Wijkoverleggen

Activiteiten

De reeds ingeplande serie van het wijkoverleg gaat om die reden in de tweede helft van 2022 door. Daarnaast is er vooralsnog een planning gemaakt voor een nieuwe ronde wijkoverleg in 2023. Tegelijkertijd worden nieuwe werkvormen getest en bereiden we alternatieven voor.

Buurttent/Straatpraat: De buurttent wordt al enige jaren door de maatschappelijke partners ingezet om in contact te komen met bewoners van een specifieke straat of buurt. Voor de tweede helft van 2022 wordt de buurttent meerdere keren ingezet. In 2022 zijn er ook buurttenten ingezet rondom een thema (Geluidsscherm). Hiervoor is meer georganiseerd voor de bewoners en in de communicatie. Daardoor werd de buurttent beter bezocht dan normaal. De gemeente had de regie bij deze thematische buurttent. Het advies is om het initiatief van een reguliere buurttent bij Facet te laten. De thematische buurttenten passen meer bij de gemeente.

Straatpraat is een meer uitgebreide versie van de buurttent, waarbij in inhoudelijke thema's worden voorbereid. De bewoners worden daarna uitgenodigd om verder te praten over die thema's. In Slikkerveer, specifiek de van Beethovenstraat, heeft dit voor het zomerreces plaatsgevonden en hierna volgt het adviesrapport voor de buurt. Straatpraat rond de van Beethovenstraat was een initiatief van Wooncompas en gericht op huurwoningen. De gemeente zou deze aanpak ook voor specifieke straten in kunnen zetten, maar dan ook de koopwoningen erbij betrekken.

Via social media is het mogelijk om gericht te communiceren naar wijken.

Spreekuur met portefeuillehouders: In plaats van wijkprogramma's wordt door het college een programma voor de wijk opgesteld op basis van het collegeprogramma's. Aan de hand van deze thema's worden gericht bezoeken van de verschillende portefeuillehouders in de wijk ingepland. Hiervoor worden bewoners gericht uitgenodigd. Op deze manier kan het college ook de zichtbaarheid vergroten. Plenaire bijeenkomsten versus een-op-een gesprekken. Hoe komen we tot gerichte inzet van de portefeuillehouder, wat vindt het college een goede werkwijze?

Werkgroepen: In sommige wijken worden er gewerkt met werkgroepen op thema. Daarbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld Verkeer, Gebiedsvisie en Duurzaamheid en Groen. In de werkgroep zitten een aantal bewoners die actuele thema's vanuit de wijk oppakt. Dit kan met de wijkregisseur en de vakafdeling. Het zijn bij uitstek dergelijke thema's waarover de gemeente in gesprek wil met de wijk.

In de aankomende periode wijzen de wijkregisseurs in het bestaande wijkoverleg op de mogelijkheid om thematische werkgroepen op te zetten. Vanuit de werkgroepen kunnen ook wijkscouw-wandelingen door de wijk georganiseerd worden en is de werkgroep aanwezig op inloopavonden. Door vaste aanspreekpersonen kunnen acties sneller opgepakt worden en samen wordt er gekeken naar de beste oplossing in de wijk. Met de

initiatiefnemers wordt de communicatie naar direct betrokkenen besproken. Het is belangrijk dat ook alle betrokken goed worden geïnformeerd.

Werken met wijkambassadeurs: Deze ambassadeurs dienen een goede afvaardiging van de wijk te zijn, bewoners uit verschillende buurten, achtergrond en leeftijd. Deze bewoners zijn een goede afspiegeling van de wijk. Zij weten wat er in de bepaalde buurt afspeelt, waar de knelpunten zitten en waar de kansen. De wijkambassadeurs willen meewerken aan ontwikkelingen in de wijk, denken mee over initiatieven en hebben zelf veel contacten in de buurt. Deze bewoners kunnen we in ons netwerk om ons heen verzamelen door zelf meer zichtbaar te zijn in de wijk en door informatie op te halen bij onze partners die ook veel contacten in de wijk hebben.

Digitale participatie: Binnen de organisatie wordt steeds meer ervaring opgedaan met digitale participatie. Het bereik is goed, de vertegenwoordiging vanuit de belanghebbenden breed. Goed om de mogelijkheden voor wijkregie te onderzoeken.

Afronding wijkoverleg

Wanneer op basis van een positieve evaluatie van de nieuwe werkwijze er toe leidt dat het wijkoverleg niet zal worden voortgezet, moeten de partijen daarover zorgvuldig worden geïnformeerd. De volgorde luistert daarbij nauw:

1. Regieteam: Het management van onze maatschappelijke partners wordt geïnformeerd.
2. Voorzitters van het wijkoverleg: De voorzitters van het wijkoverleg worden middels een persoonlijk gesprek op de hoogte gebracht van de wijzigingen. Indien wenselijk worden uit de voorzitters ambassadeurs van de wijk geselecteerd, maar dat is geen vanzelfsprekendheid. Noot: rond deze gesprekken ook de notulist informeren.
3. Leefbaarheidsteams: De leefbaarheidsteams, waarin de operationele medewerkers van de maatschappelijke partners zitting hebben worden geïnformeerd. Zij waren doorgaans ook aanwezig bij de wijkoverleggen. Het leefbaarheidsteam zelf blijft bestaan.
4. Wijkoverleg: Tenslotte wordt het wijkoverleg zelf geïnformeerd over het niet verlengen van het convenant en de alternatieve werkwijzen. Speciale aandacht zal hierbij uitgaan naar de werkgroepen. Eventueel kan de wijkregisseur uit het wijkoverleg zelf ambassadeurs van de wijk selecteren, maar ook dat is geen vanzelfsprekendheid. Opstellen formele brief over het voorgenomen besluit versturen naar alle leden van het wijkoverleg de dag na de mededeling.

Om e.e.a. met het wijkoverleg op een nette manier vorm te geven heb je twee bijeenkomsten van het wijkoverleg nodig. De eerste waarin, na overleg met de voorzitter, de mededeling wordt gebracht. Gevolgd door een sessie waarin je een formele afronding hebt met het wijkoverleg.

Overweging is om na de gesprekken met de voorzitters een plenaire sessie met alle voorzitters te organiseren om de nieuwe fase te bespreken en advies te vragen over participatie in de wijk. Vraag aan de

portefeuillehouder of dit een goed voornemen is en zo ja, op welk moment zouden we dat moeten inplannen?

Belangrijke kanttekening, de centrale boodschap is hierbij niet het stoppen van het wijkoverleg, maar de inzet van andere vormen van participatie.

3. Wijkregie

Zichtbaarheid van de wijkregisseurs: De wijkregisseurs zijn het aanspreekpunt voor de bewoners van de wijk. Zij zijn eenvoudig te benaderen en herkenbaar.

De wijkregisseurs zijn daarvoor ook vaker in het wijkcentrum te vinden. De wijkregisseurs gaan in gesprek met ambassadeurs in de wijken. De vraag is of de benaming ambassadeur wel raadzaam is vanwege de verwachtingen die bij de titel worden opgeroepen?

De leefbaarheidsteams zijn de oren en ogen van de wijk. De maatschappelijke partners weten wat er speelt in de wijk. Wel is de wens uitgesproken om iets meer structuur aan te brengen, waardoor acties beter worden opgepakt en de vrijwilligheid en vrijblijvendheid verdwijnt. Op dit moment is het afzeggen voor een overleg redelijk makkelijk en het verzoek is aan de partners, om structureel aanwezig te zijn of te zorgen voor vervanging. Naast het overleggen over de problematiek in de wijk en de wensen vanuit bewoners, wil het leefbaarheidsteam aanwezig zijn in de wijk. Dit kan doormiddel van een vaste plek van waaruit gewerkt kan worden (gezamenlijk op met vaste tijden) of door het opzetten van bijeenkomsten met als uitgangspunt problematiek of kansen vanuit de wijk. Dit kan met bewoners georganiseerd worden.

Ook is het belangrijk aan de slag gaan met de werkwijze en het covenant met onze partners in het leefbaarheidsteam. Daar moet meer input voor komen vanuit de leefbaarheidsteams. Waar hebben de mensen in het leefbaarheidsteam nu behoefte aan om hun werk goed te kunnen doen?

Uitbreiding bevoegdheden wijkregisseur. Bewoners vinden de snelheid waarmee vragen/problemen worden opgepakt belangrijk. Het is belangrijk om snel te kunnen schakelen met collega's van de betreffende vakafdeling of BOA. Het verkrijgen van extra mandaat (Zoals in de functie van een stadsmarinier) zou het makkelijker maken om intern sneller informatie te krijgen en de inwoners sneller te informeren.

Indien er 1 BOA per wijk wordt aangesteld is het goed om daar goed mee samen te werken en samen dingen op te pakken. Dan is het ook goed om de BOA aan te laten sluiten bij het Leefbaarheidsteam.

Uitbreiding participatie instrumenten. *Koffie met..* is een activiteit van de bibliotheek. Goed als de wijkregisseurs hier ook bij gelegenheid bij aansluiten.

Verbinding Wijkverenigingen: Er worden veel activiteiten georganiseerd in de verschillende wijkverenigingen die Ridderkerk rijk is. De wijkregisseurs onderhouden warme contacten met de wijkverenigingen, onder andere in het kader van Sociaal Beheer.

Wijkideeteam

- Vaker in contact: De wijkregisseur gaat samen met de administratieve coördinator een aantal keren per jaar bijeenkomsten inplannen om te kijken naar de financiën, de planning, wat wordt er georganiseerd, waar kunnen we ondersteunen, enz.
- 4 x per jaar krijgt het WIT een financieel overzicht.
- Kijken of we met elkaar nieuwe leden kunnen aantrekken. Ook qua leeftijd meer variatie.
- Draaiboek van bepaalde activiteiten binnen de verschillende wijken introduceren in andere wijken.
- Maatwerk leveren. Niet iedere WIT is hetzelfde.
- Naar de budgetten kijken. Binnen de wijken zitten grote verschillen qua inwoners en de bedragen.

Transitie

	Acties in transitiefase
1.	Rondes Wijkoverleg 2022 vervolgen
2.	Wijkoverleggen voor 2023 vooralsnog inplannen
3.	Vergaderingen regieteam/leefbaarheidsteam voor 2023 inplannen
4.	Wijk Oost, woensdag 14 september, Buurttent oude stijl, maar leefbaarheidsteam sluit aan.
5.	Wijk Centrum, Burendag. Communicatie / succesverhalen delen. Dag van Oost en Sociaal Tuinieren op zaterdag 24 september 2022
6.	Publiceren verhaal wijk Oost, aanpassen op mogelijke nieuwe situatie.
7.	Dinsdag 11 oktober staat de presentatie Wijkregie in het college. <ul style="list-style-type: none"> - Spoorboekje presenteren - Dilemma's bespreken met college - Communicatieplan presenteren Afspraken hiervoor inplannen.
8.	Wijkideeteam: <ul style="list-style-type: none"> - Presentatie wijkideeteam terugkoppelen in het PHO participatie & evenementen na de zomervakantie. - Presentatie wijkideeteam meenemen in het programma van 11 oktober.
9.	Wijkregisseurs: afstemming over nieuwe wijze van presenteren, verbeteren zichtbaarheid.
10	Communicatie: Voor melding buitenruimte via website, webcare, telefonisch, app. QR code aan folder toevoegen